

Mythologia, Venise, 1567 - III, 20 : De Lethe fluuio

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[33\] : De Lethe fluuio](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre III

[Mythologia, Francfort, 1581 - III, 20 : De Lethe fluuio](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre III

[Mythologie, Paris, 1627 - III, 21 : De la riviere de Leté](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre III

[Mythologie, Lyon, 1612 - III, 20 : De la riviere de Lethé](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - III, 20 : De Lethe fluuio, 1567

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 08/08/2025 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/833>

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

ExemplaireMunich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) , Res/4

Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination87v°-89v°

Du monde

Toponymes[Léthé \(fleuve/rivière\)](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Mythologiae.

Accedebat ad exteris voluptates, quas viris bonis tribuebant antiqui in campis Elysiorum, quod vel mortui delectabantur iisdem studiis & exercitabatur, quae magia viuentibus placuerunt. Ita vulgus suauissimorum conuisorum spe post mortem multa sciera deuittabat. Sic Homerus in lib. a. Odyssæ idolum Achillis inquit minitabundum sagittas feris intentare. Atq; Virg. tem rotæ pluribus verbis expressit, & quemadmodum eadem in campus Elysiorum exercentur, quibus delectabantur viuentes singuli in his;

Pars in gramineis exercent membra palestris:

Contendunt ludo, & fulva lucentur arena.

10

Pars pedibus plaudunt choreas, & carmina dicunt.

Necnon Threicius longa cum veste sacerdos

Obloquitur numeris septem disserimina vocum.

Iamque eadem digitis, iam pectine pulsat elurno.

Ac deinde paucis interpolatis;

Arma procul, curruque virum miratur inanes.

Stant terre deixa haliz: passimque soluui

Per campos pascuntur equi, quæ gratis currunt,

Armorumque fuit via, quæ cura nitentes

Pascere equos, eadem sequitur tellure reposos.

20

Propterea cum philosophis optimis hominibus summam felicitatem excoigitate niterentur antiqui: nullam maiorem illis oblectationem innenerunt, quam veritatis inuigilationem; & quam illud, quod scriptum reliquit Cicero in lib. 5. de Finibus huius verbis; Ac veteres quidem philosophi in beatiorum insulis singunt, qualis natura sit vita sapientum, quos cura omnium liberatos, nullum necessarium vitæ culum, aut paratum requirentes, nihil aliud esse actus purarunt, nisi ut omne tempus in quietendo ac discendo, in naturæ inuigilatione consumant. Atq; de campus Elysiorum tot à nobis dicta sunt. Quid significare voluerint antiqui per hoc campus Elysius manifestum esse arbitror. Nam rbi vitæ nostræ ratio diligenter examinata fuerit; si sancte pieque, vixerimus, incredibilis latitia sub extremum vitæ diem mentes nostras capit, sicuti meroe afficiunt ob multorum scelerum recordationem, & ad eos inferorum fluvios traicimus intrepidæ, omniaque monstra horrenda & terribilia præterimus, quæ quidem latitudo quantum valere debet ad homines ad probitatem adhortandos nulla orationis copia explicari potest. Hæc ea sunt, quæ apud inferos vel bona, vel mala ab antiquis proponebantur, cù simplex & magis vera ratio à summe veritatis auctore Chirito proposita sit, ignis sempiternus improbus scilicet, at viris bonis inexplicabilis donorum cumulus. At nunc de Lethæ fluvio dicamus.

30

Et pieque, vixerimus, incredibilis latitia sub extremum vitæ diem mentes nostras capit, sicuti meroe afficiunt ob multorum scelerum recordationem, & ad eos inferorum fluvios traicimus intrepidæ, omniaque monstra horrenda & terribilia præterimus, quæ quidem latitudo quantum valere debet ad homines ad probitatem adhortandos nulla orationis copia explicari potest. Hæc ea sunt, quæ apud inferos vel bona, vel mala ab antiquis proponebantur, cù simplex & magis vera ratio à summe veritatis auctore Chirito proposita sit, ignis sempiternus improbus scilicet, at viris bonis inexplicabilis donorum cumulus. At nunc de Lethæ fluvio dicamus.

40

De Lethæ finis,

Cap. XX.

Post huiusmodi vitæ examinatione diligentere considerationem exoritur paulatim omnium rerum obliuio, sensusque amitteruntur, neq; villa est amplius rerum præteritarum recordatio: quare effectu ell, ut antiqui scriptores multa de Lethæ fluvio commenti sunt. Verum nos pauca prius ad hanc rem pertinentia inuestigemus, deinde quid de Lethæ tenent antiqui, explicemus. Illa fuit Pythagoras, & nonnullorum philosophorum opinio, nō solum quod animæ immortales existant, verum etiam sempiternæ fuerint antequam

antequam in animalium corpora peruenirent. Huiusc sententie his similes rationes afferabant; nam si immortalis existet anima, & ex aliquo nascatur, vel ex immortali, vel ex mortali necessario nascetur. Et mortali non ostenditur, quia sic omnia fieri possent immortalia: neque sempiternum quidquam in natura mortalibus rei comitum est suopre ingenio, nisi est Deo misceatur aliquando secernendum. Neque rursus ex immortali, quod illud quod tale est, nihil est se gignit. Atqui cum immortales animae existant, multaque tamen nascuntur animalia, illud contingere putabant, quia circumatum animae intra duodecim annorum millia peragant, per omnesque sphaeras & choros demonum ac Deorum discurrent, quod Plato in Phedone, Gorgia, Phaedro, & aliis in locis variis modis scripsit. Est autem per duodenarium numerum intelligentius numerus mundanarum sphærarum apud antiquos, qui supra quatuor elementorum globos octo caros esse putabant, per quos animae a corporibus sole, satisque purgare permeare, & circumvolvi putabantur, donec suos circulos perfecte absoluissent: tunc autem Deo ita iubente putabantur in corpora pro prioris vite rebus gestis demitti. Nonnulli tamen crediderunt annum magnum, quo spatio anima hominis suum circumutum exploraret, & in id reuertetur, duodecim horum annorum millibus comprehendi: cum annus mundi magnus, tribus annis huiusmodi absoluatur: nam & ipsa mundi anima per motum terminatam eo spatio suum circumutum absolvitur, quod efficitur inter triginta & sex millia noctium annorum. Si quis enim firmamentum aut aplanes que vocatur sphēram, proprio motu contra motum diurnum cœli centrum quoque anno per gradum unum ferè secundum successionem signorum procedere intellexerit, numerumque annorum collegerit, is facile magnum annum mundi ex ambitu ipsius firmamenti intelliget. Hæc res quoniam ab imperitorum multitudine intelligi non poterat, excogitarunt permulta poëtae ad utilem adducendam multicardinem, quibus illam in hac sententia confirmarent, quod immortalis anima existat, ut spe aliquando melioris vita, & putes calamitates a quo anno, sortiisque preferret, & ne nimium rebus prosperis colligeret, cum iciret omnibus reddendam esse anteaestrie vitæ rationem, & quād maximè se ad integratatem innocentiamque compateret, cū incundiissima premia harum virtutum post mortem a Deo esset relatura. Finixerunt igitur post diurnas voluptates Lethe esse fluum apud inferos, qui obliuionem significet, cuius aquam si quis bibisset, illi continuo rerum onus præteritarum obliuio extirrebatur. Nam nulla ratio facilius eā dubitationem diluere poterat, cur quæ per tot annorum millia tam admirabili animæ vidissent, nullo pacto protinus recordarentur. Hic igitur fluvius Deus suauissimus & Somno simillimus ab Euripide putatur: quando Orestes cum ab infancia aliquantulum conqueuisset utrisque gratias egit Somno & Lethe, sive Oblivioni hoc pacto;

11' quibusq; annis sicut exponit, cuncta utrumque
12' etiam aeternam eternitatem
13' animatus tunc annos, quod neque
14' nisi post, ut vixit, et vixit.
15' Gratum leuamen Somnule agitudinis,
16' Quād suavis aduenisti, & opportunus hic.
17' Ex tuus malorum Oblivio quam dulcis es,
18' Operabilis viris misellis & Dea.

Solus

Mythologiae.

Solus ex omnibus hominibus dictus est Aethalides rerum præteritarum memoriā non prorsus deposuisse, ut scriptum reliquit Apollonius in primo Argonauticorum;

Digitized by srujanika@gmail.com

አዕራት አንቀጽ ተናስተካክል ይችላል እና ተጠናል ስለመሆኑ

nondum illum ex Acheronte profectum

Vorticibus rapida Lethe perfuderat vnda,

Hunc enim munus illud à patre Mercurio obtinuisse inquit, ut aliquando esset apud superos, aliquando apud inferos. Hunc aiunt Pythagorici, cum anima sit in mortali, primum Trojanis temporibus reuixisse, atque fuisse Euphorbum Trojanum Panthi filium, deinde Pyrrhum Cretensem, postea quendam Eleum, mox Pythagoram, quam rem plane expressit. Qui dicit in quanto libro Mutationum:

O genus attonitum gelidæ formidine mortis,
Quid Styga, quid tenebras, & nomina vana timetis
Materiem vatum, vallisq; pericula mundi?
Corpora siue rogos flammæ, seu rabe vetustas
Abstulerit, malæ posse pati non vlla putetis.
Morre carent animæ, semperq; priore relicta
Sede nouis domibus viuuntq; habitantiq; receptæ.
Ipse ego (nam meminam) Troiani tempore belli
Panthonides Euphorbus eram.

30 **Post.** Aliunt enim hominis animam immortalem esse, ac tunc quidem dedere, quod mori appellatur; atque iterum redire, intetire vera & extingui nunquam, quare vita est quam sanctissime transigenda. Qui enim Proserpinæ penas antiquæ miseriae iam dederint, eorum animas illa rufus ad supernum solem transmittit nono anno, atque reges hunc gloria, potentia, sapientiaque præstantissimi, atque illi in numerum Dcorum aut Heroum capiuntur. Physici duos tropicos signisrum circulum intersectantes portas duas esse putarunt, per quas animæ ē celo in terras ferantur, & ascendunt. Cancer hominum porta putatur; Capricornus Deorum, quia per illum ad immortalitatem ascendant: hinc Pythagoras à lacteo circulo Ditis imperium

40 incipere credidit, quod animæ inde lapsæ à superis recesserint, inde in corpora lapsuræ. Hx quandiu in Cæcro sunt, nondum à superis recessisse creduntur, at ad Leonem profectæ rite exordium suspicari, cum in corpora defluat. Plato in Phædone noua ebrietate nrepidantem animam in corpus fluere ait, atque potum materiæ circufusæ allusionem intelligit, nam sicut obliuio comes est ebrietatis, ita huiuscæ allusionis materiæ. Dicitur igitur Lethe obliuio, quoniam animæ in corpora lapsuræ originis diuinæ, fontisque, ac dignitatis suæ singulæ obliuiscantur. Cum ad inferos igitur animæ descederint, diuque fuerint in campis Elysii, ut ad communiores opinionem revertamus,

ueramus, antequam ad supernum solem transmiteantur, dicuntur aquam fluminis Lethe bibere, ut omnium præteritorum obliuiscantur, ve ait Virgiliius in sexto;

animæ, quibus altera fatu

Corpora debentur, Lethæ ad fluminis vndam

Securos latentes, & longa obliuia potant.

Bibebatur autem duplice de causa aqua Lethei fluminis, tum ut obliuiscerentur animæ illarum delitiorum, quibus fruebantur in campis Elysiis, tum etiam ut fierent immemores eorum molestiarum, quas antea in vita percutiebant. quarum rerum si perdurasset memoria, nemo reperiretur qui velle reuiuiscere, aut qui cum primum posset non vel sibi ipse manus inferret. Sed alterum Deos iubere dicebant, alterum quominus fiat repugnat natura. Quis enim eorum qui mortui sunt, velle, si possit, in hanc vitam molestiarum plenam redire, in tot animi perturbationes, corporisque incommoda, nisi gravissimis suppliciis apud inferos vergeatur? nam quanto diuturnior est hominum vita, tanto fit maior incommodorum cumulus. sive filiorum vel amicorum vel propinquorum mortes, facultatum iacturæ, hominum repulsa, infamia, morbi, vulnera, discordia, lites, quæ tanto plura videre necesse est, quanto diutius vixerimus. Duo igitur erant necessaria, alterum ut purgarentur animæ antequam in Elysiis campos peruenirent, 20 alterum ut post longissimum temporis spatium epora aqua Letheæ omnium præteritorum obliuiscerentur, quare dictum est;

exinde per amplum

Mittimur Elysium, & pauci laxa arua tenemus.

Donec longa dies perfecto temporis orbe

Concretam exemis labem, purumque reliquit

Aetherium sensum, atque aurai simplicis ignem.

Has omnes, ubi mille rotas volvete per annos,

Lethæum ad fluvium Deus euocat agmine magno:

Scilicet immemores supera ut conuexa reuulant,

Rursus & incipiant in corpora velle reuerti.

30

Quis enim, uti dicebam, in hanc plenam misericordiarum vitam, plenam infortuniorum, plenam calamitatum sanx mentis venire elegere, nisi & antiquarum misericordiarum prius fiat immemor, & voluntati Deorum ac necessitatibus patere cogatur? nulla est adeo felix hominum conditio, quam non multo plura incommoda infestent, quam bona consolentur, ut ego quidem sentio. Cum tot facultatum iacturæ, tot morbi, tot modo filiorum, modo coniunctorum, modo carissimorum obitus discrucient, tot morbi corpus debilitent, tot curæ sollicitent animum: cum nulla sit denique tam felix, tamque fortunata hominum conditio, quæ non sit magnopere, si fieri commode posset, 40 fugienda. Quamvis parum firmis & subfrigidis rationibus contra hanc sententiam scriptit Euripiides in supplicibus;

ταῦτα γένεται τοῖς θεοῖς

Πλάσματα τοῦ πατέρος τοῦ πατέρος τοῦ πατέρος.

Εἴ τοι δὲ τοῦ πατέρος τοῦ πατέρος τοῦ πατέρος τοῦ πατέρος.

Εἴ τοι δὲ τοῦ πατέρος τοῦ πατέρος τοῦ πατέρος τοῦ πατέρος.

Quidam vir olim procul mortaliibus

Mythologiæ.

Mala esse plura, quam bona ad sint. ait ego
Diversa longe sentio: viris bona
Puto esse multo plura, quam sint iis mala.
Quod si sit, haud solem licet cernere.

Hec enim ratio mihi valde videtur absurdæ, quia non est, tanquam frigoris & caloris, quorum symmetria omnino nece saria est viuentibus corporibus, calamitatum, & molestiarum, & incommodorum, natura; nam tametsi iactura filiorum, aut carissimorum, aut facultatum, aut dignitatis, rerumque huiusmodi euentus animum perturbant, tamen non necessariò interimuntur nisi forte haec non esse mala, aut raro contingere, inquit Euripides. Pluta enim horum contingunt nonnullis quād bona in vniuersa vita adquiritur subeunda nullæ animæ omnino adduci possent, nisi fluminis Lethi plenæ, ac propè ebriæ. Fuerunt igitur haec partim ad persuadendum multitudini animas pro metitis in corpora denuo redire conflictæ; partim etiam declarant morituri iam hominis conditionem, cum sensus, animique vigor paucum post vitæ præteritæ considerationem deficit, omnesque cessant corporis actiones, atque illud demum extinguitur.

20

